

Ishaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri popoldne ter stane z izrednimi prilogami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po štiti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:
Vse leto 13 K 20 h, ali gid. 6 60
pol leta 6 „ 60 „ 3 30
četrt leta 3 „ 40 „ 1 70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici tv. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. svečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doplačila naročnine se ne odzivamo.

Ogledi in postavitve se računajo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnina in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Ishaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gid. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici 'na Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 83. — Gor. Tiskarna A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

„Nostra maxima culpa!“

I.

Dve struji sta med katoliško duhovščino, jedna je velika, druga je majhna. Velika struja leti za visokimi cilji, postavitvi moč cerkve zopet na isto stališče, kakoršna je zavzemala v srednjem veku, ko so trepetali pred njo vladarji ter hodili v Kanoso, stremi za tem, da si pridobi klerus splošno nadvlado nad drugimi sloji človeške družbe ter isti diktira pravec v vsem javnem in zasebnem življenju. Velika je ta struja in doseglja je že v tej in oni deželi bogate vspehe, vspehe, katere smatra pač ona za vspehe, ki so pa v istini neuspeli, Pyrrhove zmage, kajti ako pojde tako naprej z onimi vspehi, mora priti — krah. Kar se pridobi s slabimi sredstvi, kakoršnih se izogiba postenjak, to ni trajno, to blišči in slepi lenekaj časa, potem pa se spozna pravo vrednost te bleščobe, in katastrofa je tu. Proti katastrofi derejo vsi tisti, ki na znane ostudne načine hlepijo potom cerkve le po posvetni oblasti, le po zunanji komandi nad masami ljudstva, ter vse tisto, kar jim je dano na razpolago, vporablja le v take namene. Pozabljajo na pravi poklic cerkve, pozabljajo na svoj pravi poklic, pozabljajo na Kristusa, ki je rekel: Moje kraljestvo ni od tega sveta — ter se pehajo le za posvetno oblastjo in za posvetnim blgom. Vse funkcije, ves sijaj cerkve, ves nastop katoliške duhovščine naj ima poseben pomen, tako zahteva tista velika struja, ki ima zapisano na svojem praporu politiko. Ta politika katoliške cerkve naj pomaga vezati na njo široke mase v vsem, prav v vsem, ter nadeti duhovniku sijaj na določevka, kar se že tako ne čuti vzvišenega nad drugimi zemljani. Taka je velika struja.

Proti njej stoji manjša struja. Še se dobijo, tudi med Slovenci, dobri duhovniki, ki so res duhovniki v pravem pomenu besede, ki spolnijo svoje dolžnosti, dajejo lepe vzglede, pridigujejo v smislu besed Zveličarjevih, nastopajo povsodi kot pravi Kristusovi namestniki, tolažijo bolnike in potrte

dvigajo. Take ljubi ljudstvo, in kadar ležejo v hladni grob, zaslužni, dokončavši svoje delo bogoljubno in ljudstvu in veri v hasek, tedaj se utrinjajo nad njihovimi grobovi ljudske solze, ljudsko srce pa jih ohranja v spominu; starega deda in staro mamico čuješ pripovedovati, kako je bil dober oni že davno umrli duhovnik, in pri tem takisto pomenljivo namigne, kako pa je dandanašnji. Še se dobijo dobri duhovniki, ali malo jih je, malo, strasno malo — bele vrane med črnimi krogarji. Ta mala struja hrepeni po tem, da naj se po čistih Kristusovih naukih veže človeka na cerkev, duhovnik naj ne velja za strastnega političnega pristaša, marveč naj bo duhovni voditelj teh in onih, naj živi le svojemu pravemu poklicu. Ta struja je mala, kar kaže, da je vse drugo krenilo na napačna pota, ki niso cerkvi v hasek in ne vgladu duhovščine. S terorizmom in zlorabo vere pridobljeno stališče sloni na trhli podlagi, le s silo se drži mase skupaj, — in ko pride zadostni odpor, pa bo katastrofa tu. Ta mala struja hoče poživiti katoliško življenje, hoče uplivati na duševno življenje ter vcepiti v ljudstvo vzvišene Kristusove nauke, ki morejo roditi le dober sad, nič slabega.

Tej mali struji pripada tudi libeliški župnik Anton Vogrinec. Njegovo knjigo, ki nosi znamenit naslov „Nostra maxima culpa!“, smo že omenili ter pričeli iz nje kratek posnetek, ali tu pa se hočemo pobaviti nekoliko podrobneje z njo ter pokazati, kaj hoče Vogrinec. Plemenit, nevstrašen in pa o svoji stvari popolnoma prepričan mož mora biti koroški župnik Vogrinec, da se je vzdignil v današnjih razburkanih časih, ko se valovi cerkvene politike visoko dvigajo ter rodi klerikalizem obile sadove, ter je odkritosrčno povedal svoje mnenje in razkril svoje nazore, iz katerih se da spoznati, da mož čuti, kako je cerkev kot duhovna mati kristjanov zapuštena ter kako se dela iz nje le politika ter se vporablja le v posebne namene duhovščine. V omenjeni knjigi dokazuje Vogrinec, da krivda na žalostnem pojavu, da čisanje katoliške cerkve in njenih naukov pri ljudeh gine vedno bolj in bolj, ter da se posledice tega vedno bolj kažejo v kulturnem življenju iste, zadeva v glavnem one, ki

so poklicani izvajati Kristusov ukaz: Pojdite v svet in učite vse narode! — to je duhovščino. Ne zadeva jo krivda v tem smislu, kakor da ona ni izpolnjevala prevzetih dolžnostij poklica, marveč v toliko, ker ni dobila poti, da bi se ločila od sistema, kateri mu diktira sredstva, katere ne obljublajo nikakega uspeha pri izvrševanju dolžnostij. Le politika jim roji po glavi, zato pravi Vogrinec, da si skoro ne upa več v izvestne duhovske kroge, ki smatrajo politiko za edino resilno sredstvo cerkve ter kjer treba zavzeti marsikatero grenčico radi svojega zadržanja. Vogrinec pravi, da se je vedno trudil, delati in živeti kakor duhovnik, ali kljub temu ga predstavljajo celo taki, ki imajo najmanj pravice, za izdajalca tako zvanega klerikalizma. „Nič ne stori“ se glasi nota.

Že po tem, kar je tu povedano, je jasno, da so padli po njem, kakor je zgleдалa njegova znamenita knjiga beli dan. Klerikalci se bojijo luči, sinovi teme trepetejo pred ogrevajočimi žarki resnice, strah jih obletava, kadar slišijo glasove, ki zadevajo nje v meso in kri — zato pa so udarili slovenski jezuitje po njem, ki hoče cerkvi dobro, ki ne odobrava zlorabe vere in cerkve v politične svrhe, ki pogumno pravi, da smer, po kateri sedaj hodijo, ni prava ter da ne vede v cerkev, ampak iz nje; padli so po njem vsi tisti, ki hočejo biti duhovniki le za to, da komodno živijo, iztiskajo iz ljudstva denar ter ga poneumnjujejo, pa politiko uganjajo, padli so po njem tisti, ki se držijo jako nemoralnega načela: Ne glej me, kaj delam, poslušaj me, kaj učim! Resni ljudje pa vse drugače vpoštevajo glasove „preroka iz Libelice“, kakor ironizuje puhli „Slovenec“ moža dobrega srca in dobrih mislij, ki je dvignil roko pa potkal na prsi duhovščine ter zaklical, da se daleč okoli čuje: „Nostra maxima culpa!“

Slovanski priimki plemenitavev grofije Goriško-Gradišanske.

(Dalje.)

Gradišče ob Soči. (Dalje.)

Ivan p. Mulak (Mulach). Leta 1752.

Mulak je bil poročnik v polku Wallis.

Franc Jakob pl. Šustek (Schustekh.) Šustek je bil stotnik v polku Bethlen. L. 1755.
Gilbert pl. Dular (Duller). Leta 1755. Dular je bil oberstlajtnant v polku Bethlen.
Fran pl. Bogoriszky. Leta 1756. Je bil nadporočnik v polku Bethlen.

Ivan Krstnik pl. Golob (Gollob). Leta 1762. Žena Golobova je bila rojena Radievčeva.

Pavl pl. Mezorana (Mezzorana). V tem priimku tiči najbrže slovanska korenika mazur — Mazorana — Mazuranič L. 1764.

Maksimilijan pl. Pelka. Leta 1766. Pelka je bil nadporočnik v polku Puebla.

Egidij Božidar Jamar pl. Libojes Leta 1769. Jamar pl. Libojes je bil stotnik v polku Buttler.

Žiga Vihtelič pl. Wichtenstein. Leta 1780.

Ludovik pl. Schivizhoffen. Schiviz von Schivizhoffen se navadno glasi priimek te plemenitasko rodbine. Sicer smo že omenili, da je priimek čisto slove ki Živec, katero ime se nahaja med nami, pogosto na Krasu. Ludovik pl. Schivizhoffen je bil c. kr. okrožni sodnik (Kreisrichter) v Červinjanu. Leta 1841. se mu je rodil v Gradišču sin Evgen Jakob Natal. Za botra je bil conte Panigaj, opat v Škodovaki, nadomestoval ga je Anton grof Colloredo, botra je bila posestnica Marija Sedmak. Sama slovenska imena. Panigaj zveni brez dvoma skozi in skozi slovensko, o grofih Colloredo pa smo že povedali, da so Kolovrati.

Ajdovščina. Ivan Marija pl. Rodeschini. V priimku je korenika Rodež (Rodež v Plaveh!). h kateri je prišel laški pri-rastek, da se sliši priimek laško. Rodeschini se nahajajo v Ajdovščini leta 1749.

Ivan Marija pl. Kuss. Kus — Kos. Žena je bila rojena Tudorovič. Za botro hčerki l. 1792. je bila Karolina grofica Eiling, rojena Saurau (Zavrov — Zavrl)

Ivan Kellaržik pl. Sternhof. Leta 1852. Kellaržik je bil c. kr. davčni kontrolor.

Sv. Križ na Vipavskem.

Anton pl. Zweckenburg. V tem Zweckenburgu tiči brez dvoma slovenski Cvek, Cvekov grad. Ta priimek nahajamo v

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

Drugi del.

(Dalje.)

Tu jo naenkrat obide jedna onih mislij, ki se porajajo le v ženjalnih ljudeh pri velikih preobratih, v poslednjih trenutkih, ki imajo odločevati o sreči njihovega življenja ali o njihovem življenju.

Besede »svojo navadno mašno molitev,« in pogled, s katerim se je ozrla v Feltona, jej res pokažejo vso važnost odgovora, katerega mu mora dati.

Toda z ono brzo razumnostjo, ki jej je bila lastna, jej pridejo na ustnice čisto določno sestavljene besede odgovora:

»Jaz!« reče z izrazom zaničevanja, ki je bilo popolnoma jednako zaničevanju, katero je opazila v glasu mladega častnika, »jaz, gospod! Moja mašna molitev! Lord Winter, ta pokvarjeni katoličan, ve pač dobro, da ne pripadam njegovi veri, in mi hoče samo nastaviti zanjko.«

»In kateri veri pripadate, madame?« vpraša Felton z začudenjem, katerega ne more kljub svojemu samozatajevanju popolnoma prikriti.

»To povem oni dan,« vsklikne milady s hlinjeno razvnetostjo, »ko dovolj pretrpim za svojo vero.«

Feltonov pogled pokaže milady, koliko je pridobila pri njem s tem jednim stavkom.

Vendar ostane mladi častnik nem in nepremičen, samo njegov pogled govori.

»V rokah svojih sovražnikov sem,« nadaljuje ona z izrazom oduševljenja, ki je bil, kakor je vedela, lasten puritancem. »Prav torej, naj me reši moj Bog ali pa naj me pusti, da poginem zaradi Njega. Prosim vas, izročite lordu Winterju ta odgovor. In kar se tiče te knjige,« nadaljuje, ter pokaže s svojim prstom ritual, toda ne da bi se ga dotaknila, kakor bi se bala, da se s tem omaže, »jo lahko zopet vzamete s seboj in rabite za se, kajti najbrže ste v dveh ozirih sokrivec lorda Winterja, sokrivec njegovega preganjanja in sokrivec njegovega krivoverstva.«

Felton ne odgovori ničesar, vzame knjigo z onim čutom gnusa, katerega je pokazal že prej, in se zamiljeno oddalji.

Lord Winter pride zvečer ob petih; milady je imela ves dan časa, da si je napravila načrt svojega vedenja; sprejme ga kakor ženska, ki si je priborila že zopet vse svoje prednosti.

»Zdi se mi,« reče baron, sedši na stol nasproti milady in vprši svoje noge malomarno ob peč, »zdi se mi, da smo vprizorili majhen odpad od vere!«

»Kaj menite s tem, gospod?«

»S tem menim, da ste izza časa, ko sva se videla zadnjič, menjali svojo vero. Ali ste se omožili morda že tretjič in si vzeli to pot protestanta?«

»Govorite jasnejše, milord!« odvrne jetnica veličanstveno, »kajti vedite, da besede slišim, ali ne razumem jih.«

»Torej ne morete imeti nikake vere več,« odvrne lord Winter posmehljivo; »to bi mi bilo tudi ljubše.«

»Vsekakor se strinja to z vašimi principi bolj,« odvrne milady hladno.

»O, vedite, da mi je to čisto vsejedno.«

»O, te verske malomarnosti, katero dokazujejo vaša razuzdanost in zločini, bi ne priznali, milord.«

»Tako, tako, vi govorite o razuzdanosti, gospa Mesalina, lady Macbeth! Ali sem slabo slišal ali pa ste res zelo nesramna!«

»Tako govorite, ker veste, da naju čujejo, gospod,« odvrne milady hladno, »in ker morete vplivati proti meni na svojega jetničarja in svoje rablje.«

»Svojega jetničarja, svoje rablje! Lepo, madame, poetično pričenjate govoriti, in včerašnja komedija se izpremeni danes v tragedijo. Sicer pa pridete v osmih dnevih na mesto, na katero imate priti, in moje delo bode s tem končano.«

»Ničvredno delo, brezbožno delo!« odvrne milady z razburjenostjo žrtve, ki izziva svojega sodnika.

»Pri moji duši,« pravi lord Winter, dvignivši se, »zdi se mi, da ta smešna ženska nori. Bodite le lepo mirna, gospa puritanka, ali pa vas dam vreči v ječo. Vraga, moje špansko vino vam je šlo v glavo, ali ni res? Toda bodite mirna, ta pijanost ni nevarna in ostane brez posledic.«

In lord Winter odide proklinjaje, kar je bilo v onem času kavalirška navada.

Felton je stal res za vrati ter ni preslišal nobene besede vsega tega prizora.

Milady je slutila prav.

»Da, le pojdi!« reče v mislih svojemu bratu, »posledice se prav nasprotno kmalu pokažejo, toda ti,

Sv. Križu leta 1754. Botra sta bila Ivan Krstnik pl. Nemizhoffen pa Marija Ana pl. Nemizhoffen. N e m e c-Nemizhoffen.

K a m n j e.

Franc Ksaver pl. Maitti. (Maitti). Primek zveni slovansko. Leta 1702. do 1827. Med botri nahajamo pl. Božiče, Čuke in Pozarele.

K o b a r i d.

Jakob pl. Tomazetič (Thomasetig). Leta 1663. se mu je rodil sin Anton.

Nadalje nahajamo v Kobaridu pl. Fontone, l. 1635., 1664. in se kasneje.

L o c n i k.

Andrej pl. Pesler. Pesler — Peslar. Korenika brez dvoma slovanska. Leta 1623.

Maksimilijan Ferdinan pl. Maurispberg. Mavri, Mavri, Mavrić — priimek doma v Brdih. Leta 1710.

Josip Anton pl. Jug. (Juch). L. 1770. Ivan pl. Zavornjan. (Savornjan).

Zavreti — zavora — zavornjan. L. 1835. (Pride še.)

Domate in razne novice.

Poroka. — Danes se je poročil g. Josip Urbančič, nadučitelj v Ozeljanu, z g.čno Marijo Pavlinovo iz Bovca. — Cestitamo!

Smrtna kosa. — Iz Bolca nam je dosla v ponedeljek večer brzajavna vest, da je umrl po kratki bolezni tamošnji c. kr. postar in posestnik g. Alojzij Sorč. — Kdor koli je šel kdaj skozi lepi, prijazni naš Bolc, mu je udarilo v oči domovanje g. Sorča: na najlepšem kraju na trgu stoji lepa, velika hiša, v kateri je gostilna, pošta, — ondi je bila skoro vsa leta „Narodna Čitalnica“, čala desetletja je bilo ondi prvo prenočevališče. Cesar Franc Josip je prenočil l. 1882. v njegovi hiši. — Zato je bil pokojni Sorč znan na daleč okrog.

Pokojnik je bil rodoljuben mož. To rodoljubje je rodilo dober sad v dobi prvega narodnega probujenja v Bolcu, ker nevarnost ni bila majhna (še v dobi med l. 1870—1880), da bi se Bolc ne ponemčil. S pokojnim dekanom Kobalom je bil med ustanovitelji „Narodne Čitalnice“. — Zapustil je vdovo brez otrok. Star je bil 50 let. — Naj počiva v miru! Gospej soprogi pa naše sožalje!

V Gorici je umrl g. G. Cazafura, asistent pri deželni hipotekni banki, prej je služboval na „Montu“, star 36 let. Cazafura je doma iz Tolmina.

Odbor „Goriškega Sokola“ je sklenil v svoji zadnji seji, da se smejo udeleževati javnih nastopov v sokolskem kroju samo oni bratje, ki redno obiskujejo v to določene ure redovnih vaj. Skrajni čas je že, da bratje Sokoli sami uvidijo, da je kakor vojaku treba vsakemu društvu, ki nastopa v društveni obleki, znanja redovnih vaj, ker sicer uzoren nastop ni le nemogoč ampak postane

zelo lahko smešen. Ker so vsa večja slovenska sokolska društva storila enak sklep, je bil „Goriški Sokol“ primoran isto storiti, da bodemo mogli tudi mi med stotinami slovanskih Sokolov, ki se zbero 16., 17. in 18. julija v Ljubljani na vsesokolskem shodu, nastopiti njim jednako uzorno in disciplinirano, da se bodemo mogli s ponosom šteti med reprezentante slovanske narodne vojske. Ure, določene za vadbo redovnih vaj, se bodo pravočasno naznanjale po poli, v telovadnici in v „Soči“.

Ker morejo imponirati javni nastopi le tedaj, če je udeležba velika, prosimo brate Sokole, da si skuša nabaviti vsak društveno obleko. Odboru se je posrečilo z založnikoma Hedžet in Koritnik doseči, da je dobili kompletne uniforme za 36 kron, (na delno odplačevanje par kron več.)

Kakovost in barva blaga je določena od odbora, ker sicer ne pričamo nikdar do reda. Blago je iz tovarne, ki zalaga vsa česka sokolska društva in se ni bati, da bi bili zopet takoj prisiljeni izbirati si kaj drugega. Vsled tega prosimo tudi ostala primorska sokolska društva, da si omislijo vse potrebščine pri omenjeni tvrdki, da bodemo imeli vsaj primorski sokoli enak kroj.

Kolesarsko društvo „Gorica“ je imelo v soboto svoj redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število članov, tako da že mnogo let ni bil občni zbor tako dobro obiskan kakor v soboto. Na občnem zboru so se rešile vse točke dnevnega reda, potem pa so volili odbor, in sicer tako-le: dr. Dr. Treo predsednik, dr. Dorčić podpredsednik, Rud. Drufovka tajnik, Albin Jeretič blagajnik, Anton Pezdič rednik, Nace Saunig podrednik, Jos. Kerševani in N. Ivančič sta odbornika. Pregledovalcema računov sta izbrana Ant. Bresčak in K. Rozina.

Društvo napravi v nedeljo 1. maja izlet. Kam, se naznani pravočasno na tablici v kavarni „Central“.

Društvo vabi vse bicikliste k pristopu, ker nudi istim ugodnosti zlasti glede vožnje čez mejo.

Nabiralni odsek „Goriškega Sokola“ naznanja, da prične v kratkem z nabiranjem donoskov za zastavo, ki se razvije 12. jun. t. l. ter za neobhodno potrebno telovadno orodje v novih prostorih trgovaškega doma. — Apelujemo na radodarnost svojih rojakov, da vsak po svoji moči prispeva, da se res kmalu vresniči želja našemu „Sokolu“, da si omisli svojo trobojnico ter druge potrebščine. Prispevke je pošiljati nabiralnemu odseku v roke g. I. Meljavec v „Goriški Tiskarni“.

Več davkoplačevalcev iz kočjanske županije je podalo na deželni odbor tako-le vlogo:

Visoki deželni odbor!

Anton pl. Reja, župan v Kozani, je vložil predlog, da se revidirajo občinski ra-

čuni, ter ustanovi pravilnost občinskega gospodarstva. Ta predlog je stavil na c. kr. namestništvo in na deželni odbor, sklicuje se na neke besede tuk. c. kr. glavarja in dvornega svetnika g. grofa Attems-a, s katerimi bi se mu baje očitala nepravilnost pri računih. Ker so podpisani kot večji davkoplačevalci in člani starasinstva udeleženi pri tej stvari v toliko, da jim gre za to, da pride resnica na dan, in ker so v stanu dokazati, da se je v marsikaterem slučaju nepravilno gospodarilo in je župan proti volji nekaterih starasin zakrivil nepotrebne pravde in izdatne stroške, kateri dosegajo nekoliko tisoč kron,

predlagamo,

da se, za slučaj da deželni odbor ugodni predlogu župana Antona pl. Reja radi revizije računov, obvestijo občani z javnim razglasom, kdaj se bode vršila revizija, in s pozivom, da naj se vsak občan, kateri ima kaj proti občinskemu računovodstvu in gospodarstvu, oglasi pred dotično komisijo.

V Gorici, dne 19. aprila 1904.

Sledé podpisji.

Streljal s roparskim namonom. — V soboto smo poročili na kratko, da je v petek zvečer streljal 20-letni krojač Franc Pregl iz Sv. Lucije na krčmarja in krčmarico na Prevalih nad Solkanom. O napadu smo izvedeli še te-le podrobnosti: Pregl je prišel na Prevali v petek dopoldne okoli 9. ure ter se vstavil v gostilni pri Cejevih, kjer je ukazal pijače, potem pa govoril marsikatero reči ter ostal v gostilni do 4. ure popoldne. Potem je šel ter se zopet vrnil čez čas, rekoč da je bil v Grgarju, odkoder pričakuje, da mu prinesejo neke reči. Potem je zopet pil. Nato je prišlo zvečer več delavcev v gostilno, ki so pa odsli okoli 7 $\frac{1}{2}$, tako da je bil Pregl zopet sam krčmarjem. Dva sina krčmarjeva sta šla spat, v kuhinji pa so ostali krčmar Štefan Cej, njegova žena Josipina, starejša hči 12 let in služkinja. Mati je držala na roki 1 $\frac{1}{2}$ leta starega otroka ter ga uspavala. Cej je čital neko šolsko knjigo svojih otrok, starejša hči in služkinja sta pa pospravljali in čedili. Pregl je sedel dolgo časa v miru, potem pa planil po koncu ter vprašal krčmarja, kaj čita. „O mu je ta povedala, je potegnil Pregl revolver iz žepa pa ga nameril na Ceja, ter sprožil. Zadel ga je v desno sence. Da ga ni ranil, je bilo dobro to, ker je imel Cej klobuk na glavi pa sta krajec in debelina klobuka odzvela del moči strela. Seveda je nastal na to krik po hiši, ali Pregl je šel potem na krčmarico, ki se je branila z desno roko. Cej je pograbil Pregla za roko, ki je pa zadel Cejevko v desno roko blizu pregiba ter jo prestrelil. Potem je še vstrelil ter jo zadel za levo uho v vrat. Žena se je onesvestila, Pregl pa se je obrnil proti Ceju, ali ta je zbral svoje moči ter ga vrgel na tla. Tačas pa sta bili tekli deklici po pomoč. K sreči je prišel po cesti v tistem trenutku z vozom Luka Šuligoj iz Čepovana, ki je hitro skočil v go-

stilno pogledat, kaj se tam godi. Videl je krčmarja v boju s Preglom na tleh. Hitro ju je ločil ter vzel revolver. Pritekla sta se bližnja krčmarja na Prevalih Lazar in Černe, na kar so zvezali napadalca. Cej, čeprav ranjen, je šel proti Grgarju naznanit vso reč orožnikom. Lazar je pomagal ženi, Černe pa čuval Pregla, ko ga je vprašal, zakaj je storil to, je rekel, da iz obupa. Ko je prišel gosp. postajenačelnik iz Grgarja, je takoj izpraševal Pregla, zakaj je storil to. Tudi sedaj je odgovoril Pregl, da iz obupa ter pripovedoval, da je šel prejšnji dan od doma s 140 kronami, katere je imel nesti bratu v Gorico, da odpotuje na Dunaj na vseučilišče vpisat se. Rekel je, da je izgubil po poti ta denar, pa ga ni mogel več najti. Radi tega se je hotel vstreliti, pozneje pa si je premislil ter ko je prišel do Cejeve krčme, sklenil, da usmrti Ceja in ženo ter se polasti denarja v hiši. Takoj na to je orožni odpeljal Pregla v Gorico v zapore. Lako si je misliti, kako kruto je bil prestrašen brat tega nesrečnega cloveka, ki ga je čakal, da pride ter mu prinese denar, da odpotuje. V četrtek je bil napadalec v Gorici ter je govoril z bratom in mu obljubil, da mu prinese denarja. Čakal je in čakal, odkod da pride, končno pa je zvedel ta strasni zločin. Drugi dan je šla sodna komisija na Prevali. Cejeva ništa nevarno ranjena ter se puzdravita kmalu, le kroglice jima odvzamejo izza kože. Menda sta prišla v Gorico v tako svrhu v poned. Cejeva pravita, da sta imela v hiši tačas, ko ju je hotel oropati Pregl, le 16 K.

„Popravek.“ — V zmislu § 19. tisk. zakona zahtevam, da sprejmete v postavnem roku in na postavnem mestu sledeči popravek:

V številki 31. lista „Soča“ z dne 16. t. m. pisete med domačimi in raznimi novicami: „Drugi civilni pogreb. — Včeraj popoldne je imel spremljati stolni vikar dr. Pavlica na pokopališču v tukajšnji ženski bolnišnici umrlo 19 letno Justino Ogoretič, katero je zanesla usoda iz Štajerske v tukajšnjo Venerino hišo. Umrta je za jeliko, v bolnišnici je bila od 22. jan. t. l. Njene tovarišice so jej darovale venec, ki je bil položen na krsto. Ko je prišel dr. Pavlica, je rekel, da morajo odstraniti venec pa tovarišice njene ne smejo za pogrebom, drugače se odstrani. Navzoči so protestirali, rimski doktor pa se je obrnil ter peljal domov. Pogreb se je izvršil brez duhovnika. Pripominjamo, da doslej so se taki pogrebi vršili brez ovir ter da je omenjena dekle umrla spravljena z Bogom. Komentar naj si napravi vsak sam!“

Na to izjavljam: Ni res, da sem jaz rekel, da se mora odstraniti venec pa tovarišice njene ne smejo za pogrebom, drugače se odstranim, ampak je res, da sem rekel, da se morata odstraniti oba venca, katera je darovala Venerina hiša pa tovarišice njene ne smejo za pogrebom, ker drugače se ho-

(Dalje v prilogi.)

tepec, jih bodeš videl šele, ko bode prepozno, da bi jih odvrnil.

Zopet nastane molk, dve uri mineta; ko prineso večerjo, najdejo milady, opravljajočo molitve, katere se je naučila od starega sluga svojega drugega moža, jednega najstrožjih puritancev. Bila je kakor zamaknena in zdelo se je, da tega, kar se je vršilo okoli nje, ni niti opazila. Felton namigne, naj je ne motijo, in ko je bilo vse v redu, odide z vojaki brez vsakega šuma.

Vedoč, da bi jej mogli prisluškovati, nadaljuje milady svoje molitve do konca, in zazdi se jej, da straža pred njenimi vrati več ne koraka z istimi koraki kakor prej in da prisluškuje.

Za trenotek ne zahteva več, vstane, sede k mizi, nekoliko je in pije samo vodo.

Uro pozneje pridejo zopet, da odneso mizo, toda milady opazi, da Felton to pot ne spremlja vojakov.

Bal se je torej, da bi je ne videl prepogostokrat.

Obrne se k steni, da se nasmeje, kajti v tem smehljanju je ležal tolik izraz zmagoslavja, da bi jo mogel izdati samo ta smehljanj.

Nato počaka, da mine še pol ure, in ko v starem gradu vse umolkne, ko je slišati samo še večno šumenje morja, to neizmerno dihanje Oceana, prične peti s svojim čistim, zvonkim in tresočim se glasom prvo kitico cerkvene pesmi, ki je bila tedaj pri puritancih zelo priljubljena:

„Obrnil si se, Bog, od nas, da se prepričaš, če smo zvesti, a ti za tem boš tudi isti, ki moči naši palmo podeli.“

Ti stih niso bili baš izborni, ampak zelo pomanjkljivi; toda kakor je znano, se puritanci niso ponašali s svojo poezijo.

Med petjem je milady poslušala: straža obstane pred njenimi vrati kakor izpremenjena v kamen. Milady na ta način približno spozna, kak upliv je napravilo njeno petje.

Z nepopisljivim ognjem in notranjim čutstvom nadaljuje svoje petje. Zazdi se jej, kakor bi plavali glasovi pod oboki in oklepali kakor magičen čar srca njenih jetničarjev. Toda zdelo se je, da je stražnik vnet katoličan in se je otresel tega čara, kajti zaklical je skozi vrata:

„Molčite vendar, madame, vaše petje je tako žalostno kakor „De profundis“, in če mora clovek poleg prijetnosti, biti tukaj v garniziji, poslušati še take stvari, pač ni več mogoče vzdržati.“

„Tiho!“ pravi takoj nato resen glas, in milady spozna, da govori Felton. „V kake stvari se mešate, predrznež! Ali vam je bilo dano povelje, braniti tej ženski, da poje? Ne; dano vam je bilo povelje, da jo stražite in, če bi skušala ubežati, ustrelite. Pazite: če poskusi ubežati, jo usmrtite, toda ne izpreminjajte svojega povelja.“

Izraz nepopisne radosti razjasni miladyno obličje; toda ta izraz se je pojavil le za trenotek kakor žar bliska; in ne da bi pokazala, da je čula pogovor, od katerega ni preslišala niti besedice, podeli svojemu glasu ves čar, vso zvočnost in vso zapeljivost, katero jej je podaril vrag, ter nadaljuje:

„Za vse solze pa za vso bedo in za preganjanja bolesti imam mladost, imam molitev in pa Boga, ki bolečine vse poplača.“

Ta glas nenavadne zvočnosti in vzvišene strasti je podelil surovi in neogljani poeziji teh cerkvenih pesmi toliko čara in izrazovitosti, kolikor so jih našli najbolj oduševljeni puritanci le redko v spevih svojih

verskih sobratov. Felton je mislil, da čuje peti angelja ki je tolažil tri Izraelce v ognjeni peči.

Milady nadaljuje:

„Pravični Bog, ta je močan, in bliža dan se oproščenja! a če nas vava naša nada, nam vendar še ostane mučeniška smrt.“

Ta kitica, v katero je čarovnica poskušala izliti vso svojo dušo, zmeša srce mladega častnika popolnoma; hlastno odpre vrata, in milady vidi, kako se prikaže bled kakor vedno, toda žarečih in skoro blodočih oči.

„Zakaj pojete tako,“ pravi, „in s takim glasom?“

„Oprostite, gospod,“ pravi milady mehko; „pozabila sem, da moje petje v tej hiši ni običaj. Morda sem užalila vaše versko čutstvo, toda prisegam vam, da se je zgodilo nehote. Oprostite mi torej napako, ki je morda velika, toda vsekakor neprostovoljna.“

Milady je bila v tem trenutku tako lepa, versko oduševljenja, v katero je bila videti zatopljena, je podelilo njenemu obličju toliko izrazovitosti, da je Felton kakor zaslepljen menil, da vidi angelja, glede katerega si je pravkar domneval, da ga sliši.

„Da, da,“ pravi, „vi vznemirjate, vi razburjate ljudi, ki prebivajo v tem gradu.“

In ubogi blaznik ne opazi, da manjka njegovim besedam vsaka zveza, dočim potopi milady svoje risje oko v dno njegovega srca.

„Molčati hočem,“ pravi milady ter pobesi svoje oči z vso nežnostjo, katero je mogla podeliti svojemu glasu, z vso resignacijo, katero je znala izraziti s svojim vedenjem.

„Ne, ne, madame,“ pravi Felton; „le pojte, samo bolj tiho, zlasti po noči.“

In čuté, da bi napram jetnici ne mogel več pri-

čem podali prej domov na posvetovanje z župnikom in dekanom, ker ne morem za takšne pogrebe sprejemati sam odgovornosti. Ko dobim potrebne informacije, se vrnem, mej tem časom pa da ne smejo mrliča pokopati brez duhovnika, ker je ranjka umrla spravljena z Bogom.

K besedam: „Pogreb se je izvršil brez duhovnika“ izjavljam, da se je spreved izvršil brez duhovnika, a da se pogreb ni izvršil brez duhovnika, ker sem se jaz podal kasneje na grob in sem izvršil vse cerkvene obrede in opravil vse molitve za pokojnico.

V Gorici, dne 18. aprila 1904.

Dr. A. Pavlica
stolni vikar.

Dostavek uredništva: Dr. A. Pavlica je šel med popravkarje. Zdi se nam, da je storil to nekam prisiljeno, ker reči, ki so uganjali v farovžu pri Veliki cerkvi s pokojnim de Bassa pa potem s listo nesrečno štajersko punico, so vzbudile v meščanstvu toliko ogorčenja in pa kletvin na naslov nad vse precastite duhovščine, da je že treba nekaj storiti, da bi se vsaj malce skrhala ostrina odpora, ki so ga prav po nepotrebnem vzročili skrajni nestrpnosti okoli Velike cerkve. Dr. Pavlica je strasten človek, zategadel pa hoče kar vse popraviti. Saj pravi: „ni res, da sem rekel, da... pa tovarišice njene ne smejo za pogrebom, ampak res je, da sem rekel, da... pa tovarišice njene ne smejo za pogrebom.“ Čemu je podobno tako popravljanje? Tako originalnega popravka se nismo kmalu videli. Kaj misli dr. Pavlica delati konkurenco „Škratu“ in „Jezu“? Vidi se, kako strast zmeša celo doktorja sv. pisma. Tako „popravljanje“ tiče naravno v koš, ali mi je priobčujemo, da vidijo čitatelji, kako resnicoljubni so popravkarji v crnih talarjih in kako „kumstno“ popravlja. Radi tega tudi ne verjamemo vsega drugega, kakor da je rekel, da gre domov posvetovat se itd. Morda si je g. doktor tako le mislil. Zapeljal ga je pa brez dvoma do skrajne nepremišljenega koraka vzgled dr. Sedeja, in dr. Pavlica si je mislil: poskusimo, morda „rata“ tudi meni, da postanem slaven. Ali „rata“ ni, pač pa ga je „fratalo“. Radi tega je dobil ukaz, da je šel kasneje (kedar? ko je bila že zakopana?) na grob (gotovo, ko je bila že zakopana, ker drugače ne moreti: „na grob“) ter tam opravil cerkvene obrede in molil za pokojnico. Potem se je vršil pač tudi pogreb ne le spreved brez duhovnika! Kaj vse se drzne popravljanje dr. P.! Kakor se vidi, je dobil dr. Pavlica dolg nos s svojim neumnim početjem, ro, ga je pač zaslužil; visoka gospoda pri Veliki cerkvi je pač prisiljeno sprevidela, da ne gre kar tako uganjati burke z ljudmi.

In koncem konca — kaj je pravzaprav popravil dr. Pavlica? Nič, prav nič, niti crke. Iz njegovga popravka se razvidi, da je res rekel, da se mora odstraniti venec tovarišic,

da ne smejo za pogrebom ter da se drugače odstrani. Peljal se je res domov, torej se je odstranil. Kar se tiče pogreba, da se je izvršil brez duhovna, je tudi res, kajti če je šel dr. Pavlica „kasneje na grob“ izvršit cerkvene obrede in opravil molitve, to vendar ni pogreb! Kaj misli cel svet za norca imeti ta rimski doktor!! — Vse, kar smo „pisali“, stoji neopodbitno, druge reči, katere utika dr. P. v popravek, pa nas nič ne brigajo; mi se oziramo le na to, kar smo napisali. In ako bi bil popravek posten, bi se omejil tudi le na pisano, tako pa je ta „popravek“ le neko zvitarsko skrpučalo, preračunjeno na grdo farbanje občinstva. Ali to pot se zvitariju ni posrečilo, ker je „popravek“ s tem dosti razkrinkan!

Tudi tukajšnji „Il Gazzettino popolare“ je poročal o civilnem pogrebu Ogoreličeve. Kakor poroča danes, je prišel dr. Pavlica sam v uredništvo ter povedal med drugim, da je šel drugi dan opraviti cerkvene obrede in molit za pokojnico. Iz tega sledi jasno, da se je izvršil tudi pogreb brez duhovnika. Ali kljubu temu se drzne dr. Pavlica nasproti nam trditi, da se je izvršil pogreb z duhovnikom ter se sklicavati pri tem še na paragraf 19. tisk. zak. — Nič jih ni sram javno lagati, pa malo spoštovanja do zakonov imajo ti posvečeni fantje!

Gg. pevke in pevce „pevskega in glasbenega društva“ opozarjamo ponovno, naj prihajajo točno in redno k pevskim vajam, ker koncert je pred durmi. Kdor ne bode prihajal redno k vajam, ne bo smel nastopiti pri koncertu. — Jutri v četrtek bo skupna vaja mešanega zbora v „Sokolovi“ telovadnici ob 8. uri zvečer. Ker se preskusijo jutri vse točke mešanega zbora, se posebno se opozarja, da pride vsakdo 5 minut pred določeno uro.

Porotno nasvedanje v Gorici prične dne 6. julija t. l. Predsednikom je določen dvorni svetnik vit. Defacis, namestnika sta svetnika Schmarda in Zörner.

Is Novodenj je izšel zopet dopis v „Gorico“. Prav tak, kakor so bili tisti podli dopisi pred občinskimi volitvami, ki so pa sedaj razveljavljene. Robotost in laž „dicit“ te dopise, namen pa je ta: vreti sedanjega župana ter spraviti županstvo v klerikalne kremplje. Jako zvit je dopisnik, ko pravi, da ni tam ne liberalcev ne klerikalcev, marveč da gre le za to, da se iztrže občinsko gospodarstvo iz rok nazadnjakov. No, no! le počasi! Sedaj noče biti ta dopisnik klerikalec, dasi piše v najstrastnejši klerikalni list, v „Gorico“, ali ako bi zmagal, potem pa bi hitro zabrenkal na „katoliške“ strune. Le nikar naj se ne dajo volilci slepiti s takimi limanicami! Dopisnika jezi, ker so volitve razveljavljene, ter pravi, da so povzročile to neresničnost županstva. O ti zvičajnik ti!

— Znano je in jasno smo že pokazali, kako gredo oblasti klerikalcem pri volitvah na roko. Skoro vsi rekurzi napred-

njakov, dasi se tako podprti, dajajo negativen vspeh — prav se daje navadno le klerikalcem, pa četudi ni prav! Iz tega sledi, da je moral biti rekurz g. Tomsiča in drugov jako imenitno podprt ter da je navajal take reči, da ni bilo drugače nego ugoditi ter razveljaviti volitve. Rekurz je dobljen, kar je dobro znamenje, sedaj morajo biti dobljene se volitve! Le naprej!

Vodovodno vprašanje. — V zadnji seji mestnega sveta goriskega so sprejeli ponudbo dunajske trdke Kurz & C., da poiste vodo iz izvirkov Mrzleka za vodovod mesta Gorice. Sprejeli so tudi predlog za imenovanje komisije, katera ima nalog s pomočjo tehnika specialista sestaviti načrte in troškovnike za vodovode iz vseh onih vod, iz katerih bi bilo mogoče napeljati vodovod v Gorico. Trdka Kurz & C. si je nadela nalogo na svoj riziko in nevarnost poiskati vodo iz izvirkov Mrzleka 12 m nad redno višino Soče. Če ne bo prav tako, ne dobi niti vinarja.

Za načrte za napeljavo vodovoda iz raznih voda so določili svoto 30.000 K. Stroškov bo res veliko zopet, toda ali pridemo v doglednem času do kakega dobrega rezultata, to pa je jako veliko vprašanje.

Višji generalni štab, pod vodstvom artilerijskega generala barona Becka, nastopi 4. maja potovanje po jugu. Generali, kateri se ga udeležijo, se zberejo omenjeni dan v Ljubljani, odkoder odpotujejo v Idrijo, Vipavo, iz Vipave v Gorico, kjer ostanejo 3 dni, od tu pojdejo v Nabrežino in v Trst, odkoder gredo po morju v Istro in Dalmacijo. Do hinkostnih praznikov utegne biti to potovanje pri kraju.

Volilcev v tretjem razredu za občinske volitve v Gorici je letos 754. „Corriere“ je priobčil vse po imenu in bivališču. Imen je nad 90% pristno slovenskih, kar kaže, kako puhlo je tisto sklicavanje na „italianità“ Gorice!

Laški katehet. — Tukajšnji dnevnik „Il Gazzettino popolare“ ima sedaj v delu kateheta na mestnih solah, don Nanuta. Pravi o njem, da je kaznovan 12 letno Kornelijo Bravničarjevo v šoli v ulici sv. Ivana tako, da je morala stati za črno tablo nad mesec dni v njegovih urah, to je dvakrat na teden, potem pa da je prepovedal drugim učenkam hoditi z imenovano deklico. Deklica bila vsa oplasena radi tega, osramočena in končno je izjavila, da ne gre več v tako šolo, nakar jo je res oče, ko je uvidel katehetovo tiranstvo, vzel iz šole. „Gaza“ ga obdelava prav pošteno. Pripominjamo, da je ta Nanut najzagrizenejši laški duhovnik v Gorici, ki sploh noče poznati Slovencev! Pa so lepi gospodje: Sedej, Pavlica, Nanut in tako dalje..... Prav poštene ga „spilajo“.

Stolpetindvajset-letnico, odkar se je ustanovil prvi zavod za gluho-neme, obhajajo danes na Dunaju. S to slavnostjo je združena razstava knjig in predmetov, ki služijo pri poučevanju. Iz Gorice so razstavljena dela

pok. ravnatelja tukajšnje gluho-nemnice Pavličica pa delo g. Rudeža, učitelja na gluho-nemnici in strokovnjaka v teh rečeh. Vodja Lenardič se udeležuje slovesnosti.

Bralno in pevsko društvo na Brjah je sklenilo, da razvije svojo društveno zastavo dne 5. junija t. l. Vsa cenjena društva so naprosena, da bi blagovolila odnesti za isti dan svoje morebitne veselice ter se mnogobrojno vdeležiti te velike in prve take slavnosti na Vipavskem. Slavnost se bo vršila v Kasovljah.

Program, ki je jako zanimiv, in druge podrobnosti sledi v kratkem.

Tramvaj vozi sedaj vsako nedeljo iz Gorice v Solkan pa nazaj. Teh vozov in onih, ki nosijo naslov „servizio omnibus“, se poslužuje obilo ljudi, in lastniki zaslužijo s to vožnjo lepe novce. Zato pa bi bilo tudi prav, da bi bili tisti „omnibusi“ taki, da bi bil človek varen, da prinese vse svoje kosti v Gorico. V nedeljo se je v neki taki stari „kareti“ tako treslo, da so ljudje mislili, da jih zdajpazdaj kaj zadene ter da ko izstopijo, ne bodo mogli več hoditi. Vse, kar je prav. Popravijo naj tiste vozove, ker drugače naj se pa le sami prevažajo in stresajo iz Gorice v Solkan pa iz Solkana v Gorico. Ne le grabiti — denar se mora pošteno zaslužiti!

Dva mesarska konja sta se bila vstavila v petek pred kavarno Corso, odkoder ju ni bilo mogoče spraviti nikamor, ne nazaj ne naprej, ne na levo ne na desno. Poskušilo se je vse mogoče, ali niti lepa beseda niti bič nista pomagala. Prišel je poleg tudi neki artilerijski častnik, ki je svetoval pustiti konja v miru vsaj četrt ure in pa ljudje, katerih se je bilo nabralo v izobilju, naj se odstranijo. Ali ljudje niso šli proč takoj, konja pa tudi nikamor, šele čez eno uro ju je bilo mogoče spraviti naprej.

Konj se splašil v soboto v ulici Dante nekemu tukajšnjemu stžakarju. Divjal je, prišel med kamenje, polomil oje, se odrgal od voza, potem pa tekel naprej, dokler se ni posrečilo ustaviti ga. Fijakarju in gospodu, ki se je peljal, se ni zgodilo nič posebnega.

Obe nogi si je pohabil neki vojak tuk. 47. pešpolka, ker je skočil iz Venerine hiše, kamor je vstop vojakom prepovedan, skozi okno, ko se je bližala patrolja, ki je hotela pogledati, če se nahaja kak vojak. Najeli so voz ter ga peljali v vojaško bolnišnico.

Don Sbalchiero oproščen. — Poročali smo pred časom, da je bil izročen don Sbalchiero, ki se je mudil dlje časa v Gorici, laški sodniji, ker je bil na sumu, da je ponarejal menice. Sodnija v Italiji pa ga je oprostila obtožbe, češ, da se ni dokazala krivda, dasi je zahteval dež. pravdnik obsodbo 4 1/2 leta.

Zaprtil so 20 letno Adelo Z. iz Trsta, pristojna v Št. Peter ob Soči v Furlanji, ker je na sumu, da je v laskem Vidmu ukradla dva zlata prstana, katera je zastavila na „Montu“. Prijeli so je z ljubčekom vred na

držati svoje strogosti, odhiti Felton pri teh besedah iz njene sobe.

»Prav ste storili, poročnik,« pravi vojak, »to petje razburja dušo; vendar se jo človek navadi poslušati: njen glas je tako lep!«

XXIV.

Tretji dan jetništva.

Felton je prišel; a zdaj je bilo napraviti še jeden korak: mora ga pridržati, ali boljše on mora ostati prostovoljno; in milady je videla sredstvo, ki naj pripomore do tega, še nejasno.

Še jedno je bilo potrebno: da jej bo mogoče govoriti z njim, mora pripraviti njega do govorjenja; kajti milady je vedela dobro, da je njena največja zapeljivost njen glas, ki je znal navzeti v sebe vse možne izraze, od človeških besed pa do nebeškega jezika.

In kljub vsej tej zapeljivosti je bilo možno, da se milady ponesreči, in sicer je bilo to odvisno od najmanjšega slučaja. Od zdaj naprej je pazila na vsa njegova dejanja, na vse njegove besede, na vse do najpreprostejšega pogleda njegovih oči, do vsakega gibljeja, do vsakega dihleja, katerega si je bilo možno razlagati za vzdih. Kratko, študirala je vse, kar se študira na dobrem gledališkem igralcu, ki je dobil ulogo na polju, katero mu je bilo do tedaj še tuje.

Do lorda Winterja je bilo njeno vedenje lažje; tudi je bila izza prejšnjega dneva trdna. V njegovi prisotnosti ostati nima in dostojna, razburiti ga zdajpazdaj z afektirano prezirljivostjo, z zaničljivo besedo, prisiliti ga h grožnjam in nasilnim dejanjem, ki bi tvorila nasprotje z resignacijo, katero je kazala ona:

to je bil njen načrt. Felton bode to videl: morda, ne poreče ničesar, toda videl bode.

Zjutraj pride Felton kakor navadno; toda milady pusti pripravljati zajutrek, ne da bi ga ogovorila. V trenutku, ko hoče oditi, se jej vzbudi iskra upanja, kajti zazdi se jej, kakor bi jo hotel ogovoriti; toda njegove ustnice se zgibljejo, ne da bi prišel iz njegovih ust kak glas, in premagavši se, obdrži besede, ki so hotele preko njegovih ustnic, v svojem srcu ter odide.

Proti poldnevu pride lord Winter.

Bil je precej lep zimski dan, in žarek onega bledega angleškega solnca, ki sije, a ne greje, je padal skozi omrežje ječe.

Milady gleda skozi okno in se dela, kakor da ni slišala, da so se odprla vrata.

»Ah, ah,« pravi lord Winter, »ko smo končali komedijo in nato tragedijo, igramo zdaj vlogo melanholične žene.«

Jetnica ne odgovori.

»Da, da,« nadaljuje lord Winter, »razumem; rada bi bila na tem obrežju svobodna; rada bi plula z dobro ladijo med ladijevji tega smaragdno zelenega morja; rada bi mi pripravila jedno onih malih zased, katere znate izumiti tako izborno, bodisi na kopnem ali na morju. Potrpljenje, potrpljenje! V štirih dneh vam bode obrežje pristopno, morje odprto, bolj odprto, kakor si bodete želela, kajti v štirih dneh bode Anglija oproščena vaše prisotnosti.«

Milady sklene roke, dvigne svoje lepe oči proti nebu ter reče z angeljsko sladkostjo i v gibanju i v glasu:

»Gospod, gospod, odpusti temu možu, kakor mu odpuščam tudi jaz.«

»Da, moli, prokleta,« vsklikne baron, »tvoja mo-

litev je tem plemenitejša, ker si — to ti prisegam — v rokah človeka, ki ti ne odpusti.«

In po teh besedah odide.

V trenutku, ko prestopi prag, pogleda ona s svojim ostrim pogledom skozi pol odprta vrata ter opazi Feltona, ki stopi hitro na stran, da bi ga ona ne opazila.

Takoj pade na kolena in prične moliti.

»Moj Bog, moj Bog,« pravi, »ti veš, zaradi kake svete stvari trpim; podeli mi moč, da mi bode mogoče trpeti!«

Vrata se ho odpro. Lepa molilka napravi, kakor da ni nič slišala, ter nadaljuje s solznim glasom:

»Bog maščevalec, Bog dobrotnik! Ali pripustiš, da se vresničijo ostudni načrti tega moža!«

Zdaj pa se napravi, kakor da je pravkar začula Feltonove korake, skoči hitro kako: misel kvišku ter zarudi, kakor bi se sramovala, da jo je iznenadil na kolenih.

»Moleh ne motim rad, madame,« pravi Felton resno; »rotim vas torej, ne dajte se zaradi mene motiti.«

»Kako veste, da sem molila, gospod?« pravi milady z glasom, ki ga je dušil jok; »motite se, gospod, jaz nisem molila.«

»Ali menite, madame,« pravi Felton s svojim navadnim resnim glasom, dasi nekoliko nežnejše, »da se smatram opravičenim, braniti kakemu bitju, da bi ne pokleknilo pred svojega Stvarnika? Bog me čuvaj tega! Poleg tega je kes za grešnika lepo znamenje! Če je zločinec, skesan pred Bogom, storil še večji pregrešek, mi je vendar svet.«

»Zločinka, jaz!« pravi milady s smehljajem, ki bi bil razročil angelja poslednje sodbe. »Zločinka! Moj Bog, ti veš, da sem ali ne! Recite, da sem obs-

kolodvoru, ko sta baš hotela odpotovati iz Gorice.

Isprid sodnje. — Furlana Josip Pervit in Lino Avian iz Ajella sta bila obtožena, da sta ukradla z dvorišča Al. Delniša 6 kokoši in jednega petelina. Previt je dobil 2 meseca zapora, ker je bil že kaznovan radi take tatvine, Avian pa en mesec.

Nevaren Lah je bil poklican pred sodnike, 25-letni Vincenc Raveduto iz Salerno v Italiji. Delal je pri podjetnistvu Sard-Lenassi pri gradnji nove železnice. Ker je pri delu nekoliko ponesrečil, je dobival podporo od bolniške blagajne pa tudi od podjetništva. Ali ko je ozdravel, se mu ni ljubilo na delo, marveč je hotel živeti se nadalje od podpor. Ker se mu to ni dovelilo, je začel groziti, in sicer slugi Fieggu pa blagajniku Alfr. Faccanoni, da mora priti v nesrečo. Ker je bil njegov govor tak, da se je bilo bati, da kaj stori, sta ga imenovana naznanila sodniji, ki mu je prisodila 2 meseca trde ječe, potem pa ga pošljejo domov čez mejo v Italijo.

Ukradeno kokoši. — Na poti proti pokopališču so ukradli neznanu tatovi s dvorišča Ter. Furlan 5 kokoši pa dva petelina. Tatove iščejo.

V Batujah priredijo fantje javni ples dne 24. aprila. Svirala bode prvaska godba.

40.000 kron znaša glavni dobiček srečk za gorka zatočišča. Opozarjamo, da bode srečkanje nepreklicno 23. aprila 1904.

Zgaga, napenjanje, kolcanje, glavobol, močno srčno utripanje, nespanje, včasno bruhanje,

je po navadi znamenje, da so prebavni organi pokvarjeni, kar ni smeti zanemariti. V odstranitvev tega, priporoča se kot pijača rogaška voda »Tempelverleca«, katero tudi zdravniki v jednake svrhe predpisujejo. Rogaški »Styria-vrelec« je močnejši in se to vodo le perijodično pije.

V pojasnilo!

Na »Pozor!«, objavljen od tvrde Saunig & Dekleva v zadnji »Soti«, izjavljam podpisane, da sem postal samostojen obrtnik, združen s tvrdo Kerševani & Čuk v Gorici, s 15. oktobrom 1903. ter od takrat nastopam vedno in povsod le kot tak in ne kot pooblaščenec tvrde Saunig & Dekleva ter sklepam pogodbe le na svoj račun. — Tvrdo Saunig & Dekleva pozivljam, naj mi javno dokaže, kedaj sem sklepal pogodbe na njen račun.

Josip Kerševani,

sodrug tvrde Kerševani & Čuk.

Zaloga biciklov »Puch«, šivalnih strojev za umetno vezenje itd. Gorica, Riva Castello št. 4. (Konec Raštelja.)

Razgled po svetu.

Državni sabor se je sešel včeraj. Vlada je predložila cesarsko naredbo o vojskem kontingentu za tek. leto. Na dnevi red pridejo v kratkem volitve v delegacije pa v kvotno deputacijo. Schönerer je interpeliral zopet enkrat o rabi češčine po uradih na Češkem, Sigmund pa glede na skodo, ki bi nastala v trgovini, ako se uvede popolni nedeljski počitek po postnih in brzojavnih uradih. Biankini je opozarjal na časniške vesti, da se je v sestanku ministrov v Opatiji dosegla ugodnost za uvažanje laškega vina v Avstrijo ter zahteva pojasnil.

Slovensko gledališče v Ljubljani. — V petek se je vršil v »Nar. domu« v Ljubljani občni zbor slovenskega gledališča. Zanimiv je bil otvoritveni govor predsednika dr. K. vit. Bleiweisa-Trsteniškega, ki je rekel, da je gledališče zopet v istem položaju, kakor predlansko leto, ko je slo za obstanek. Danes je zopet vprašanje, kaj je treba storiti, da ostane gledališče na isti stopnji, kakor lani. Da je bilo mogoče ohraniti gledališče, zato se je zahvaliti obč. svetu, ki je v kritičnem trenutku velikodušno dovolil toliko izredne podpore, da je bilo mogoče izhajati. Na večjo subvencijo od strani mestne občine ni misliti. Deželni odbor je pa ustavil deželno subvencijo 12.000 K, ker nima od dež. zbora pooblastila, jo dovoliti. S tem je prislo Dram. društvo v veliko stisko in sedaj je vprašanje, kaj naj se stori. Če se opusti opera, bi gledališče nazadovalo in tudi finančni vspehi predstav bi postali slabši. Zato bi kazalo, da se ohrani gledališče na isti stopnji kakor je bilo doslej in poskrbi za odpadlo deželno podporo na drug način nadomestila. Morda bi se to dalo doseči s tem, da bi se zvišale cene lož in nekih sedežev ter da bi se gledališko društvo bolj poživilo.

O društvenem delovanju v minolemu letu je poročal tajnik g. dr. Novak.

Upričeno se je četvero slovanskih oper (»Evgenij Onjegin«, »Dalibor«, »Prodana nevesta« in »Peter Svatič«) ter slovenska opereta »Amakonke«; dramskih slovanskih del smo imeli 13: »Karikature« (poljska), »Vstajenje« (ruska po francoski dramtizaciji), »Lepa Lida«, »Pravljica o Krispičku«, »Morška deklica« in »V tujem zraku« (češke), »Legijonarji«, »Kralj na Betajnovi«, »Rokovnjaci«, »Deseti brat«, »Divji lovec«, »V Ljubljano jo dajmo« in »Svoji k svojim« (slovenske). Skupaj se je torej v minoli sezoni upričilo 17 slovanskih del, me temi 7 dramskih novitet in 2 operni noviteti; skupaj 9 slovanskih novostij.

Poleg teh slovanskih del smo imeli še 27 tujih in sicer 1 francoski (1 nova) in 2 novi italijanski operi ter 1 novo nemško opereto (»Afričanka« in »Nema iz Portici«; »Otello« in »Boheme« ter »Cigan baron«), dalje 5 francoski iger (»Dobri prijatelji«, »Njegova hišna«, »Madame Sans-gene«,

»Anatolov dvojniki«, »Monna Vanna«); 12 nemških iger (»Kralj Harlekin«, »Pepelka«, »Snegulčica«, »Mlinar in njegova hči«, »Dom«, Marija Stuart«, »Podkrizevalci«, »Krojač Fips«, »Lumpacij Vagabund«, »Od stopnje do stopnje«, »V medenih dneh in »Brat Martin«); 1 italijanska (»Jeftejeva hči«) ter 3 angleske (»Pot okoli zemlje«, »Sever proti jugu« in »Novi klovn«). Med temi 26 tujimi deli je bilo 13 novitet. (Konec prih.)

Naš cesar v Londonu. — Kakor poročajo iz Londona, je gotovo, da pride naš cesar na Angleško okoli 23. junija t. l. Že sedaj se pripravljajo na slovesen vsprejem.

Makarov kot človek. — Makarova slikajo kot jako dobrega človeka starega ruskega običaja. Ljubil je vse, kar je rusko, bil nasprotnik vsem tables d'hotel ter je veliko jedel. Tip je bil prvi ruski. Levo uho je imel večje od desnega. Kor je bil prijatelj športa, ga je imenoval ruski cesar rad: Moj Anglež. Bil je pa tudi res prijatelj Angležev. Drugače redkobeseden, ko pa je govoril, je bil odločen in kratek. Znal je izvrstno plavati in v Kronstatu je skočil večkrat v morje za kako skatljico, katero je vselej ujel. Nosil je dolgo brado, že precej osivelo. Svoji ženi in svojim sorodnikom je bil izredno udan. Njegovi tovarisi so ga čislali, pa tudi nižje ljudstvo. Kadir je s svojimi podložnimi pravi ruski makorka-tobak. Rekal je glede na svojo priprosto v jedi: Pultavo smo dobili z zeljnato juho, Napoleona pa smo potolkli z ajdovo kašo. Ljubil pa ni gorkih kopelji, ki so Rusom priljubljene. Bil je tega mnenja, da gorka kopelj mori. Torej je bil »Knajpovec«. Bogat ni bil, ali jako radodaren. Na svoji admiralski suknji si je bil dal napraviti poseben žepček, v katerem je imel drobiž, da ga je dajal mnogobrojnim revežem. Ko je odhajal pred mesecem v vztočno Azijo, je prišel na postajo v Nikolajevu v uniformski suknji, ki ni imela nobenega gumba več. Prijatelji in tovarisi so mu je odvzeli v spomin.

Štajerski deželni odbor. — Ker je spremembo deželnozbornskega volilnika cesar odobril, razpiše namestništvo v teku šestih tednov volitve v novi 4. kuriji. Ker pa bo sestavljen je novih volilnih imenikov in določevanje volilnih krajev zahtevalo mnogo časa, vršile se bodo nove volitve koncem meseca avgusta ali v začetku septembra. Kmalu po novih volitvah se zbere deželni zbor k zopetnemu zasedanju.

Ravnatelj zavoda »Stabilimento tecnico« v Trstu G. Lembecke je šel v Petrograd posredovat, da se njegovemu zavodu poveri stavba novih ruskih ladij.

Dve nesreči v Trstu. — V ponedeljek ob 4. uri popoldne se je pripetila na kolodvoru južne železnice v Trstu velika nesreča. Delavci so premikali na rokah vozove. Delavci so na isti tir, na katerem je tehničar št. 3., potisnili voz guoja, namenjenega v Zagrad. A tamkaj je že stal voz, obložen z ogljem, namenjen v Tržič. Prvi voz so porinili na tehnico. V hipu, ko je voz z gnoj-

jem zadel v onega z ogljem, so delavci prišli tega poslednjega in sicer od vsake strani nekoliko. Eden delavcev, Josip Požrl, pa je potiskal s prami na takozvani »pufer«. Delavci pa niso opazili, da se oni vagon od zadaj še premika, in se le, ko je bilo prepozno, je zaklical eden delavcev: »Jože, umakni se!« Ali bilo je prepozno, kajti v istem hipu je bil Požrl med obema puhavcema. Siromak ni dal niti glasu od sebe in le kri se mu je pocedila iz ust in nosa. Voza sta se na to sama od sebe odmaknila in Požrl je v nezavesti padel na tla. Delavci so ga pobrali ter prenesli v skladišče za stveri nevarne pred ognjem. Požrl je umrl mej potjo v bolnišnico. Pokojnik je bil se le v 28 letu svoje dobe in neozojen, a doma je bil z Dolenjih Vrem, postojanskega okraja.

V četrtem nadstropju hiše št. 1. na Acquedotto v Trstu stanuje družina Martincič. Anton Martincič ima poleg ribjega trga razprodajalnico ledu barkovljanske tovarne za led. Pred par dnevi ga je naprosil neki njegov znanec, imenom Dominik Bernardis, da bi mu dobil delo in stanovanje. Martincič je ugodil obema Bernardisovima prošnjama s tem, da mu je poskrbel delo v tovarni za led v Barkovljah in da mu je dal za stanovanje eno svojih sob. V poned. popoldne, dočim je bil Martincič v svoji prodajalnici, a Bernardis na svojem delu v Barkovljah, je šla Martincičeva soproga obiskat neko svojo prijateljico ter je pustila svoja dva dečka doma. Ta dva sta pa šla v sobo, v kateri je stanoval Bernardis in tam sta našla na mizi — revolver. Mlajsi, t. j. 11-letni Ernest se je takoj polastil orožja in ga začel ogledovati in kazati bratu. Skušal je tudi, da bi sprožil; ker pa to ni slo, je Ernest obrnil revolver s cevjo proti sebi, naslonil cev na trebuh ter, držaje revolver z levico, vzdign. s prsti desne roke petelina. Ko je pa bil petelin že na pol vzdignjen, mu je ušel iz prečkov in — strel je počil a mali dečko se je zvrnil vznak. Zdravniki je konstatoval, da je kroglja predrla nesrečnemu dečku trebuh in da je rana skrajno nevarna. Dal je dečka prenesti v bolnišnico, kjer so ga zdravniki takoj operirali.

Nova pristanliščna dela v Trstu. — Z Dunaja poročajo, da pride skoro v Trst ministerijska komisija, da se informira na licu mesta glede pristanliščnih del. »Neue Freie Presse« poroča, da pogajanja z nekim konsorcijem, ki je sestavljen od nekega znanelega tržškega podjetnika in nekega bančnega zavoda na Dunaju, so ostala popolnoma brezvspešna. Če ne pride tudi prihodnje dni primerna ponudba, da hoče vlada razpisati javno dražbo, na katero pa bodo pripuščena le važnejša tržška gradbena podjetja.

Hrvat na rusko-japonskem bojišču. — Podpolkovnik pl. Čičerič, ki je kot avstro-ogerski vojaški ataše pridržen štabu generala Kuropatkina, je Hrvat rodom iz Zagreba, kjer ima tudi svojo rodbino.

jena, gospod, to že; toda znano vam je, da Bog, ki ljubi mučenca, zdaj pa zdaj dovoli, da se obsodijo nedolžni.

»Če ste obsojena, če ste mučenica,« odvrne Felton, »je to samo vzrok več, da molite, in jaz sam bodem tudi molil.«

»O, vi ste pravičen mož,« vsklikne milady in se vrže pred njegove noge. »Jaz ne morem več vzdržati, kajti bojim se, da izgubim vso moč v hipu, ko mi bode pričeti boj in priznati svojo vero; poslušajte torej ponižno prošnjo obupane ženske. Varajo vas, gospod, toda ne gre za to, ampak prosim vas samo, da mi izkažete neko milost, in če mi jo izkažete, vas bodem blagoslovljala na tem in onem svetu.«

»Govorite z gospodom, madame,« pravi Felton; k sreči nisem pooblaščen niti odpuščati niti kaznovati; to odgovornost je naložil Bog nekemu višjemu nego sem jaz.«

»Ne, z vami, samo z vami. Poslušajte me rajše, nego bi pomnožili moj pogin, moje sramočenje!«

»Če ste zaslužili to sramoto, če ste se izpostavili tej sramoti, jo morate pretrpeti in darovati Bogu.«

»Kaj pravite? O, vi me ne razumete! Če govorim o sramoti, menite, da govorim o kaki sramoti, o jetništvu ali smrti! Ah, če bi vendar ugajalo nebu! Kaj se menim za smrt ali jetništvo!«

»Zdaj vas več ne razumem, madame.«

»Ali pa se bližite, da me ne razumete, gospod!« odvrne jetnica s smehljajema dvoma.

»Ne madame, to vam prisegam na čast vojaka, na besedo kristjana!«

»Kako, ali vam niso znani nameni, katere ima z menoj lord Winter?«

»Ne, niso mi znani.«

»Nemogoče; saj ste njegov zaupnik!«

»Jaz ne lažem nikdar, madame.«

»O, skriva jih premalo, da bi jih ne bilo mogoče uganiti.«

»Jaz ničesar ne poskušam uganiti, madame; jaz čakam, da se mi stvar zaupa in razun tega, kar mi je povedal v vaši prisotnosti, mi ni zaupal lord Winter ničesar.«

»Ali niste njegov sokrivec?« vsklikne milady z neverjetnim izrazom odkritosrčnosti. »Ali ne veste, da mi je določil sramoto, ki je z ozirom na grozovitost ne morejo dosegati vse kazni zemlje?«

»Motite se, madame,« pravi Felton in zarudi; »lord Winter ni zm žen takega zločina.«

»Prav,« pravi milady sam s seboj; »ne da bi vedel, kaj je, govori že o zločinu.«

Nato nadaljuje glasno:

»Prijatelj nesramneža je zmožen vsega.«

»Koga nazivate nesramneža?« vpraša Felton.

»Ali živita na Angleškem dva moža, ki zaslužita to ime?«

»Vi menite Georgesa Villersa?« vpraša Felton, katerega oči zaplamtijo.

»Katerega imenujejo pagani vojvodo Buckinghamskega,« odvrne milady; »ne bila bi mislila, da živi na celem Angleškem še Anglež, ki potrebuje takega pojasnila, da spozna onega, o katerem hočem govoriti!«

»Roka Gospodova je razprostrta nad njim,« reče Felton, »in zasluženi kazni ne odide.«

Felton je dal s tem samo duška sovražtvu, katero je polnilo srca vseh Angležev proti vojvodi. Celo katoličani so ga imenovali zatiralca, razuzdanca, in puritanci so ga imenovali čisto priprosto Satana.

»O, moj Bog, moj Bog!« vsklikne milady, »če te prosim, da kaznuješ tega moža, kakor zasluži, pač

veš, da ne mislim pri tem na svoje lastno maščevanje, ampak da te prosim za osvobojenje celega naroda.«

»Ali ga poznate?« vpraša Felton.

»Končno me vpraša,« reče milady sama pri sebi, na vrhuncu veselja, da je dosegla tako hitro velik vspeh. — »O, če ga poznam! V svojo nesrečo, v svojo veliko nesrečo!«

In milady prične viti roke, kakor bi jo mučile največje bolesi.

Felton je skoro gotovo čutil, da ga zapušča njegova moč, ter stopi nekaj korakov proti vratom. Jetnica, ki ga ni izgubila iz očíj, skoči za njim ter ga pridrži.

»Gospod,« vsklikne, »bodite dobri, bodite milostljivi, poslušajte mojo prošnjo: oni nož, ki mi ga je odtegnila nesrečna baronova previdnost, ker vé, za kaj ga hočem rabiti, — ah, poslušajte mojo prošnjo do konca — oni nož, dajte mi oni nož za jedno samo minuto, iz milosti, iz usmiljenja! Poljubim vam kolena. Ah, zaprite vrata, kajti vam ne nameravam storiti nič hudega. Za Boga, vam storiti kaj hudega, jedinemu pravičnemu, dobremu in usmiljenemu bitju, katero sem našla! Vam morda mojemu rešitelju! Le jedno minuto, ta nož, jedno samo minuto, in vrnem vam ga pri vratih. Le jedno minuto, gospod Felton, in rešite mi mojo čast!«

»Usmrtiti se!« vsklikne Felton ter pozabi potegniti svoje roke iz rok svoje jetnice. »Usmrtiti se!«

»Gospod,« zamrmra milady z znižanim glasom in omahne počasi na tla, »povedala sem svojo skrivnost. On ve vse! Izgubljena sem!«

Felton obstane neodločno in nepremično.

»On še dvomi,« pomisli milady, »bila nisem dovolj resnična.«

(Dalje pride)

Beđa v Londonu. — Glasom neke statistike izdelane pred nedavno od higijenične komisije našlo se je v eni noči 25.005 oseb brez stalnega bivališča in brez strehe. Od teh nesrečnežev je prenočilo 1509 možkih in 120 ženskih na cesti, 100 možkih in 63 ženskih pod mostovi, hisnimi vrati itd., 23.442 siromaki so dobili prenočišče za 1 peny. Med temi je bilo 54 mladeničev pod 16 in 33 deklic pod 14 letom.

Vojna med Rusi in Japonci.

Pred Port-Arturjem.

O katastrofi, ki je zadela Ruse pred Port-Arturjem, prihajajo v javnost najrazličnejša poročila. Tukaj navajamo še dve taki poročili:

Posebni poročevalec ruskega brzojavnega agentstva javlja iz Port Arturja: V noči na 13. t. m. je odplul oddelek naših torpedovk na morje in naletel na sovražne torpedne ladje. Tri japonske torpedovke so obkolile našo torpedovko „Bezstrašni“ in jo potopile. Japonske torpedovke so se umaknile, a skoro na to se je pojavila na mestu japonska eskadra. Ob 8. uri zjutraj je zapustilo naše brodoge pristan in odplulo proti Japoncem, ki to se jeli umikati. Kmalu pa so se pojavile nove japonske vojne ladje, 16 na številu. Naša eskadra se je vrnila na redo in se postavila v bojno vrsto. Bilo je okoli 10. ure dopoldne, ko so je pripetila pod oklopnico „Petropavlovsk“ strahovita eksplozija. Dve minuti pozneje so ladje že pokrivali valovi. Oklopnica „Pobjeda“ je bila poškodovana na srednjem krovu in se je umaknila v pristan, kjer se je usidrala. Japonske ladje so se razdelile v dva oddelka in izginile z obzorja. — Angleški listi poročajo o bitki pred Port Arturjem tele podrobnosti: Japonske torpedovke so se ponoči tihotapsko približale Port Arturju in se skrile za bližnjimi skalnatimi otoki. Ko je admiral Makarov odplul iz pristanišča, so ga napadle za hrbtom. Obenem pa se mu je približalo tudi ostalo japonsko brodoge. Makarov je dal takoj povelje: „Nazaj v luko!“ Vse ladje so se takoj umaknile. Tudi admiralska ladja se je obrnila. V istem hipu jo je zadel japonski torpedo, ki ji je razdjal večji del oklopa. Drugi torpedo je udrl v notranjost ladje, kjer so bile shranjene eksplozivne snovi. V istem hipu se je zaslusal strahovit pok in oklopnica je zletela več sto metrov visoko v zrak. Ladja se je potopila v 2½ minute. Veliki knez Ciril je stal v trenutku eksplozije na krovu in skočil v morje, kjer se je oklepal plavajočih desk in jamborov, dokler ni do njega priplula ruska torpedovka in ga resila. Kar se je moštva rešilo, so vsi sami priplavali v luko, časi so bili vsi ranjeni. Od posadke 835 mož, ki je bila pod krovom, se ni nikdo rešil. Makarova in njegov štab je razstreljivo raztrgalo na kose. Nekoliko ur pozneje so baje našli roko admirala Makarova.

Kakor pa se iz Petrograda poroča, ni utonilo na oklopnici 835 mož, marveč samo 500.

Admiral Skridlov.

Car Nikolaj je imenoval za naslednika nesrečnega Makarova — admirala Skridlova, poveljnika črnomoškega vojnega brodoge. Nikolaj Ivanovič Skridlov se smatra nele za ednega najbolj izobraženih in nadarjenih pomorskih častnikov, ampak tudi za nadarjenega diplomata, ki ume iz najtežavnejših položajev rešiti se z diplomatično premetenostjo. Rojen je leta 1844. in je dovršil pomorsko častniško šolo l. 1862. z odličnim uspehom. Prvi dve leti je služil pri baltiski mornarici; kmalu je v Kronstatu na junaki način rešil pogodom velikega viharja iz valov nekega mornarja, je bil imenovan za poročnika. V rusko-turški vojni l. 1877. je Skridlov s svojo malo ladjico „Šutka“ z uspehom napal veliko turško oklopnico in bil ranjen. Za ta junaki čin ga je car Aleksander II. odlikoval z redom sv. Jurja. Po končani vojni, v kateri si je stekel toliko zaslug, je bil imenovan za kapitana in prideljen v službovanje fregati „Svetlana“. L. 1886. je postal kapitan I. reda in poveljnik križarke „Dmitrij Donskoj“. L. 1889. je znova avanziral in bil imenovan poveljnikom oklopnice „Gangut“. Štiri leta pozneje je postal podadmiral, leta 1894. pa je bil imenovan za glavnega nadzornika za proizvajanje podmorskih min. V

tej lastnosti se je Skridlov najbolj odlikoval in je v rusko mornarico vpeljal posebno vrsto torpednih uničevalk. L. 1898. je bil imenovan za poveljnika sredozemske eskadre, ki se je udeležila pacificiranja otoka Krete. Da se je ustaja tako hitro poglela, je največ zasluga admirala Skridlova. V priznanje teh zaslug ga je volilo glavno mesto Grške, Atene, za svojega častnega meščana. L. 1900. je Skridlov postal poveljnik ruske vojne eskadre na Daljnem Vztoku, kjer je ostal tri leta in natančno proučil vse v razmere vzhodni Aziji. Ko so se lansko leto jeli zbirati črni oblaki v Makedoniji, je bil odpoklican in imenovan za poveljnika vojnega brodoge v Črnem morju. Ob začetku vojne na Daljnem Vztoku je car Nikolaj poklical Skridlova v Petrograd, vsled česar se je splošno mislilo, da bo imenovan za poveljnika v Port Arturju. To se takrat ni zgodilo. Šele vsled tragične smrti admirala Makarova je bil poklican na to odgovorno mesto.

Koliko je ruskih ladij pred Port-Arturjem?

Ruska eskadra pred Port-Arturjem obstoji sedaj, ko se je potopil „Petropavlovsk“, iz a) 5 oklopnice in sicer „Peresvet“, admiralska ladja podadmirala kneza Uhtomskega, zgrajena l. 1898., pod poveljstvom kapitana Boismana; „Sevastopol“ pod poveljstvom kapitana Čerņiševa, zgrajena l. 1895.; „Poltava“ pod kapitanom Uspjenskim, zgrajena leta 1893.; „Pobjeda“ pod kapitanom Sacarenim, zgrajena l. 1900. (v sredo lahko poškodovana); „Cesarevič“ pod poveljstvom kapitana Vaziljeva, zgrajena l. 1901., in slavnoznani in mnogoobrekovani „Retvizan“ pod kapitanom Censovičem, zgrajena leta 1900.

b) iz 2 oklopnih križark 1. razreda „Bajan“ in „Vsadnik“ iz l. 1900.

c) iz 3 križark 1. razreda „Diana“ „Askold“ in „Palada“, zgrajenih v letih 1899. in 1900.

d) iz križark 2. razreda „Novik“, „Bojarin“, „Zabjaka“ in „Razbojnik“, prvi dve križarki najnovejšega, zadnji dve starejšega tipa. —

e) iz 32 torpedovk in sicer: „Vnimatelni“, „Vlastni“, „Bojevoj“, „Bezposadčni“, „Vinošljivci“, „Grozovoj“, „Razjašči“, „Rješiteljni“, „Silni“, „Storoževoj“, „Smjeli“, „Serditi“, „Strojni“, „Skori“, „Gremjašči“, „Otvažni“, „Bditeljni“, „Bezuprečni“, „Statni“, „Raztoropni“, „Bezsumni“, „Poročnik Burahov“, „Stražni“ in 9 torpedovk št. 204 do 213.

f) iz 2 topničark „Bobr“ in „Sivuč“.

g) iz 2 torpedenih križark „Vsadni“ in „Gajdamak“ in

h) iz transportne ladje „Augora“.

Vsa eskadra ima torej še sedaj 50 aktivnih vojnih ladij, ki reprezentujejo tako vojno silo, da se ni malo ni bati, da bi se Japoncem posrečilo zavzeti Port-Artur, kar tako, kakor mislijo.

Oklopnica „Petropavlovsk“.

Sedaj so znane podrobnosti nesreče, ki je zadela oklopnico „Petropavlovsk“ pod Port Arturjem. Dne 12. t. m. pozno zvečer je slo 8 ruskih torpedovk na rekognosciranje. Ob 5. uri zjutraj sta se povrnila torpedovki „Strašni“ in „Smeli“. Pregarjao jih je 6 japonskih torpedovk pod varstvom 4 križark in 2 oklopnice. Sovražni strel je zadel torpedovni aparat „Strašnega“, ki se je radi eksplozije potopil. Zdaj se je umaknilo tudi ostalih 6 ruskih torpedovk. „Bijan“ jim je prišel na pomoč in pod njegovim varstvom so se povrnila v pristanišče. V tem trenutku je stopil admiral Makarov s svojo eskadro v akcijo ter se je peljal nasproti japonski eskadri, ki je stala v defenzivi. Makarov vide premoč sovražnikovo se je hotel umakniti nazaj v luko. Na povratku je pa zadel „Petropavlovsk“ na podmorsko mino ter se pogreznil.

Japonci ob Jalu.

Iz Petrograda se javlja „Standartu“ v London, da so hoteli Japonci ob izlivu reke Jalu izkrcati 12.000 vojakov. Rusi niso Japoncev pri izkrcanju prav nič motili. Ko je pa bila že cela armada na suhem, so jo obkolili in vnel se je hud boj. Japonci so bili poraženi in so se morali umakniti na ladje. Rusi so vjeli mnogo Japoncev in jim odvzeli tudi več topov in dosti streljiva in provijanta. Ko se se Japonci že umaknili na ladje, so Rusi še neprestano streljali nanje. Japonske izgube so baje zelo velike.

Rusko telegrafsko agentstvo javlja, da so vse vesti o novih ruskih izgubah in poškodbah na ladjah izmisljene in ravno tako vest, da je zveza med Port Arturjem in Inkavom pretrgana. — Poročilo generalnega staba pravi, da je ob reki Jalu vse mirno in položaj nespremenjen. — Pri boju dne 12. t. m. je neka japonska križarka zadela ob plavajoč torpedu in se pogreznila. — Iz Tokio se poroča, da so tam ponesrečenje „Petropavlovsk“ slovesno praznovali. V cesarskem vrtu je bilo občno popivanje na javne troske. Prišel je tudi cesar in ves diplomatski zbor. Cesar je rekel, da upa, da zmagajo Japonci tudi na kopnem. — „Eclair“ prijavlja vsebino pogovora, ki ga je imel z nekim višjim ruskim oficirjem v Mandžuriji. Ta oficir je rekel, da se je mobilizacija redno in dobro izvršila in da je izdatno preskrbljeno za hrano vojakom. Odločilnih bitk ni pričakovati pred avgustom.

Št. 314.

Dražbeni razglas.

V tukajšnjem županstvu se oddá na dražbi graditev »Občinskega doma«, ki bode obsegal hram, pritličje in prvo nadstropje v dolgoti 16·08 m in širokosti 13·46 m.

Načrti in dražbeni pogoji so vsakemu ponudniku na razpolago v občinski pisarni, kjer dobi tudi izpis podrobnih načrtov z vsemi potrebnimi merami in s predmetnim troškovnikom, kateremu mora pri vsaki točki dodati sam namerovane cene.

Pismene ponudbe z varščino 5% ponudne svote sprejema županstvo do 12. maja t. l.

Podrobnosti o vsem podaja podpisano.

Županstvo v Mirnu,

dne 13. aprila 1904.

Župan: I. K. Faganelli l. r.

Naša zaloga Portlandskega cementa za Trbiž in okolico se ne nahaja več pri gospodu Leopoldu Lagger, Trbiž, ampak pri gospodu

Josipu Treu v Trbižu,

kateroga toplo priporočamo vsem p. n. konsumentom. —
Tovrniška akcijska družba Portlandskega cementa Langenfeld.

Dragim sorodnikom, častitim prijateljem in znancem naznanjave tužno vest, da je najin nepozabni soprog, oziroma brat, gospod

Alojzij Sorč,

c. kr. poštar in veleposestnik,

danes ob 3. uri popoldne po kratki in mučni bolezni v dobi 50. let v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki se prenesó v sredo 20. aprila ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

BOVEC, dné 18. aprila 1904.

Karolina Omayer r. Sorč,
sestra.

Miroslava Sorč,
soproga.

Fran Obrdank

(prej Jos. Hrovatin)

sodovičar

v Gorici, ulica Torrente h. št. 10.
priporočam svoje sifone in pokalice, katere imam vedno v zalogi po zmerni ceni. —

V najem se dá takoj žaga in mlin

skupaj, ali tudi vsako zase. Mlin na 5 tečajev in popolnoma novo vrejen. Žaga z 1 klinjo. Ponudbe do 1. maja t. l. na

Josip Kočovšek v Idriji

kjer je dobiti tudi ustmenih ali pismenih poročil.

Oddá se posestvo,

ki leži pri okrajni cesti, pol ure od kolodvora, zraven romarske cerkve; obsega okoli 2 orala zasajene rodovitne zemlje, 4 zidani hrami, z gostilno, štacuno in žago, za 12.000 kron. Blago se posebej plača. Več pové Ivan Lamprecht, pošta Faal, Štajerska.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi
brizgalnica in

nove sestave, koje od de ne in leve strani vodo vleče in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal

Zagreb,
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

1129 odlikovanj

Žrebanje že v soboto.

Žrebanje neprekljeno
23. aprila 1904.

Srečke za gorka zatočišča
à 1 Krono

Dobitke v blagu se ne izplačajo v gotovini.

Glavni dobitek
kron **40.000** kron

priporočajo
G. Gentili, V. A. Jona, V. Michelstädter & Co., O. Pincherle,
menjalnice v Gorici.

Anton Pečenko

Vrina ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
izvipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba počtoma.

Gorica ♦ Gorica
Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in pluja vina. Izvirno pilzensko «prazdroj»-pivo.

Goriška tovarna
sodovke
Jos. Cossovel

Zaloge po celi goriški okolici
in Furlaniji.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavneinu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Vsakovrstna zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali nemške in rudeče detelje; velikan-ske bele rudeče in rumene pese; repno seme; raznih trav in vseh vrst salat se dobivajo po nizkih cenah pri

Josipu Kordinu v Ljubljani,
pred Skofijo št. 3.

Sedaj gld. 70

zelo znižane
vozne cene v

Ameriko

Prej gld. 105

Ravno ista
voznja in po-
strežba

kakor prej

Iz Ljubljane v Novi-York samo gld. 70

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija itd. toliko višje ko-likor je tarfna cena po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 kron are na moj naslov:

Fr. Seunig — Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Najboljša reklama

za **lirske testenine** je fakt, da jih slovenske dežele konzumirajo ogromne množine, med tem ko se druge testenine nikakor niso mogle vdomačiti.

Ravnokar došlo:

Jopice za dame, obleke, obleke za dečke in deklice, perilo, razao vezenje, moderci, nosne rute, dežniki, ovratnice i. t. d.

dunajska zaloga blaga

J. Felberbaum

tekališče Josipa Verdi št. 11.
(tik sadnega trga).

Specijaliteta: bluze, spodnja krila, predpas-niki, čipke in ročna dela.

Kerševani & Čuk
v Gorici

v ulici Riva Castello šte. 4 (konec Raštelja.)

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele

svoje **mehanično delavnico, zalogo šivalnih strojev in dvokoles** iz tovarne „Puch“ ter drugih sistemov.

Sprejemava vsako popravo in rekonstruiranje bodisi šivalnih strojev, dvokoles pušk in samokresov.

Vsako popravo, šivalni stroj ali dvokolo amčiva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavljava, da so izdelki najine zaloge najboljše vrste in trpežni, ter izvršujeva vsako popravo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Odlikovana kamnoseška delavnica

Ivana Culot

kakor tudi zaloga nagrobnih spomenikov, marmornatih podob, fotografij v porcelani, raznih izdelkov za cerkve itd. se nahaja odslej v

ulici Sv. Antona št. 16
(blizu cerkve)

ne več na Kornu.

Anton Krušič

trgovec in krojaški mojster
v Gorici, ulica Gius. Verdi št. 33.

naznanja slavn. občinstvu, da je dobil ravnokar **sveže angleško in avstrijsko blago** raznih vrst v veliki izbiri za bližajočo se spomladno sezono.

Enako je dospela ravnokar velika izbira **gotovih oblek in površnikov za pomladansko sezono.** Za izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Sprejemava zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nomena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

SLAVIJA⁶⁶

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25,000,000 K. Izplačane edikodnice in kapitalije: 75,000,000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slevanske-narodne uprave,

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, tigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podpore v narodne in občnokoristne namene.